

føje, at vi uden partipolitiske Hensyn og udelukkende med saglige Hensyn for Øje ville søge at naa til en tilfredsstillende Løsning. Ved en saadan forstaaer jeg en Løsning, som kan faa Tilslutning fra den ansvarlige Sagkundskabs Side. Dette sidste er en Betingelse, som vi ikke under nogen Omstændighed fravige. Det er en Fordring, som man vil stille, naar det gælder Løsningen af en hvilken som helst anden Sag, og derfor en Fordring, som ogsaa maa blive stillet i dette Tilfælde.

Vi betragte vedblivende det af Regeringen forelagte Forslag som et Forslag, der i de væsentligste Punkter er tilfredsstillende, og vi ville fra vor Side af al Magt søge ved de forestaaende Forhandlinger med Regeringsforslaget som Grundlag at naa et Resultat ved Imødekommen og rimelig og nødvendig Hensyntagen til de Anskuelser, som ere til Stede hos de andre Partier, der have samme Opfattelse som vi med Hensyn til den Pligt, der paa hviler os, at sikre Statens Bestaaen og at sikre os Opretholdelsen af vor Neutralitet ved at have et virkeligt, et positivt, et virksomt Forsvar, et Forsvar, der kan være i Stand til at afvise ogsaa de forsættelige Krænkelser af Neutraliteten.

Det er en Kendsgerning, at der her i Tinget findes et Flertal, som har en Opfattelse af Størrelsen og Udstrækningen af vore Neutralitetsforpligtelser, og et Mindretal, som har en derfra forskellig Opfattelse. Det samme var Tilfældet i det tidligere Folketing, og det samme er Tilfældet ude i Befolkningen. Skillelinien mellem disse Partier, denne Sag vedrørende, maa nødvendigvis drages der, hvor det paa den ene Side erkendes, at Danmark, saaledes som det tidligere er udtalt i den af det sidste Folketing nedsatte Udvalgs Betænkning af Medlemmer tilhørende Venstrereformpartiet, lige saa lidt som noget andet Land kan afskaffe sit Militærvæsen, og hvor det fra den anden Side hævdes, at Danmark enten slet intet Værn behøver eller i alt Fald kun et Værn, som kan være tilstrækkeligt til at afvise de uforsættelige Krænkelser af Neutraliteten, men ikke kan bruges til at afvise de forsættelige Krænkelser, og at man desuagtet tør vente, at Neutralitetserklæringen vil blive respekteret. Paa den ene Side staa de tre Partier, som mene, at det er en bydende Nødvendighed for os at tilvejebringe et effektivt Forsvar, og paa den anden Side staa de to Partier, som mene, at Danmark bedst sikres ved et svagt eller slet intet Forsvar.

Man har villet bestride, at Enigheden mellem de tre førstnævnte Partier virkelig omfattede væsentlige Punkter, da der dog var Uenighed om Ordningen af et enkelt Led i Forsvaret, nemlig Forsvaret af Landets Hovedstad mod Landsiden, ikke Uenighed om, at Landsiden ogsaa skulde forsvares, men Uenighed om den Maade, paa hvilken Landsiden skulde forsvares. Jeg kan ikke nu erkende, at Tilstedeværelsen af denne sidste Uenighed kan afkræfte Rigtigheden af den Betragtning, at der er Enighed om væsentlige Punkter vedrørende Forsvarets Ordning, thi det forekommer mig, at det allervæsentligste Moment ved hele denne Sag er, at der er Fællesskab i Opfattelsen og Enighed om Forstaaelsen af de Pligter, der ville paa hvile os som neutral Stat, og om, hvorledes vi bedst opfyldte dem. Der er ikke nogen som helst Tvivl om, at Flertallet i det danske Folk baade tidligere og ogsaa ved det nu stedfundne Valg og Flertallet i denne Sal klart erkende, at Betingelsen for, at vi kunne vente, at vor Neutralitetserklæring skal blive anerkendt, er, at vi i samme Maal som andre neutrale Stater tilvejebringe et militært Værn for vor Neutralitet. Flertallet er endvidere enig om, at Hovedstaden maa sikres, og om, at vi maa afværge Neutralitetskrænkelser navnlig ved Sjællands Kyster, at vi til dette Øjemed maa udvide og forstærke Søbefæstningen omkring København, at vi maa anlægge Kystbefæstninger forskellige Steder paa Sjælland og nede ved Smaalandskysten, og at vi maa udvide det levende Værn, baade Hæren og Flaaden. Denne fælles Opfattelse er et Bevis paa, at der er Enighed om Grundlaget for Forsvarets Ordning og om selve Arten af Forsvaret for de fleste og meget væsentlige Afsnits Vedkommende. Det forekommer mig, at man med ubetinget Ret kan betegne en saadan fælles Opfattelse af Neutralitetspligten og den Maade, paa hvilken den opfyldes, med, at i disse Henseender er der Enighed i det væsentlige mellem de tre Partier.

Jeg synes, at man med langt større Ret kunde betegne de to Partier, som arbejde saa intimt sammen i denne Sag og for øvrigt ogsaa i mange andre Sager, men som ikke dele Flertallets Opfattelse af vor Pligt som neutral Stat, som i det væsentlige uenige, idet det ene Parti vil oprette et Forsvar ved Hjælp af militære Midler, et Forsvar baade til Søs og paa Landjorden, fordi Partiet anser det for en Pligt for den neutrale Stat at forsvare sig